

XEROPHYTA

Contactblad van de afdeling Wageningen e.o.
(opgericht 1 mei 1955)

Jaargang 28 no. 3
Juni 2024

**Afdeling 'Wageningen en omgeving' van Succulenta,
Koninklijke Nederlandse vereniging van liefhebbers van cactussen en
andere vetplanten**

Wie is wie

Mijn naam is **Peter Knippels**, geboren in 1966 in het Brabantse Goirle. Na Tilburg, Emmeloord en Berlicum ging mijn ouderlijk gezin in 1974 in Schoorl wonen. Zolang ik me kan herinneren ben ik geïnteresseerd in planten kweken, zowel binnen als buiten. Door mijn moeder en mijn ome Jan kwam ik in contact met succulenten en met Succulenta. Mij moeder nam me mee naar de kwekerij van Kees en Martine Bos in Warmenhuizen en daar mocht ik, op haar kosten, planten voor op mijn kamer kopen: met name vetplanten en caudexplanten. Mijn oom was lid van Succulenta en ik kreeg van hem wat zaden die hij bij het Clichéfonds had gekocht en hij vertelde over de vereniging. Ik ben rond mijn 16e lid geworden van Succulenta. Mijn verzameling groeide, door te zaaien en planten aan te kopen. Ik had geluk dat mijn planten in Schoorl konden blijven toen ik in Wageningen ging studeren en mijn moeder de planten verzorgde. In 1992 werd ik lid van het landelijk bestuur van Succulenta en was ik actief betrokken bij de Floriade 1992 inzending en bij de viering van het 75-jarig bestaan van de vereniging in 1994.

Op advies van mijn ome Jan ben ik Tuinbouwplantenteelt gaan studeren in Wageningen. In mijn studie heb ik niet gekozen voor de onderzoeksrichting, maar voor de bedrijfskundige kant. Om medestudenten te leren kennen, ben ik lid geworden van een studentenvereniging. Hier heb ik mijn vrouw Christel leren kennen. We zijn in 1994 getrouwd.

In 1995 is onze tweeling, Luc en Arne, geboren, waardoor ik minder tijd kreeg voor de succulentenhobby. Omdat ik niets meer met de hobby deed, heb ik halverwege het eerste decennium van deze eeuw mijn lidmaatschap opgezegd. De succulenten hadden ondertussen plaats gemaakt voor bijzondere bolgewassen, met name wintergroeiende soorten uit Zuid-Afrika. In 2017 werd ik benaderd door Andre van Zuijlen met de vraag of ik wilde meewerken aan de viering van het 100-jarig bestaan van Succulenta in 2019. Dat wilde ik wel en ben ik ook weer lid geworden.

We zijn in 2018 naar Veenendaal verhuisd en toen kon ik een lang gekoesterde wens invullen: een kasje in de tuin. We zijn op een woensdag verhuisd, de spullen waren nog niet uitgepakt, maar op vrijdag werd het kasje van 2x3 meter geplaatst. Ze zeggen weleens oude liefde roest niet, maar die uitspraak klopt. Ik ben naast bolgewassen ook weer succulenten gaan kweken.

De nadruk in mijn succulentenverzameling ligt met name op euphorbia's, met daarnaast caudexplanten, haworthia's en sanseveria's. Ik heb ook een paar cactussen, maar dat aantal is op de vingers van twee handen te tellen. Ik heb dus twee verzamelingen naast elkaar, die ieder apart omvangrijk genoeg zijn om de kas te vullen. Dit betekent dat ik ten minste twee maal per jaar planten uit de kas naar zolder moeten brengen en andersom. In oktober gaan de meer warmteminnende planten naar binnen, onder andere naar de zolder en mijn hobbykamer (foto 2). De wintergroeiende bolgewassen die tot dan binnen stonden, gaan de kas in. De euphorbia's uit Zuid-Afrika, haworthia's, de groenblijvende

haemanthussen en de cactussen staan jaarrond in de kas. In april is de tegenovergestelde verhuizing: bollen eruit en succulenten weer de kas in. Cruijff zei het al, ieder nadeel heeft z'n voordeel. Ik heb een groot deel van mijn planten twee keer per jaar in mijn handen en kan ze dan ook controleren.

Hier houdt het verhuizen van planten niet op. In oktober plaats ik noppenfolie aan de binnenkant van het staand glas van de kas. Ik probeer de minimumtemperatuur op 5 °C te houden. Als de buitentemperatuur daalt onder de 5 °C, maar nog boven het vriespunt, dan leg ik noppenfolie over de bakken die op de tafels staan. Als het enkele graden gaat vriezen, dan zet ik een heater, met een vermogen van 1.300 Watt, in de kas (foto 1). Als het meer dagen 's nachts onder de -5 °C komt en overdag ook koud is, dan gaan alle planten tijdelijk uit de kas naar binnen (foto 3). Dan staan ze in de bij de woonkamer getrokken garage. Het is hier 20 °C, met weinig buitenlicht. Door de warmte gaan de planten (nog meer) aan de groei, wat niet gewenst is. Daarom gaan ze direct terug de kas in als dat weer kan. Liever wat sjouwen en een paar dagen de planten in huis dan een forse energierekening. Zo blijf ik lekker bezig en in beweging.

Foto2

Foto 3

Verslag bijeenkomst 11 april

Er zijn deze avond 16 leden aanwezig, 5 leden hebben zich afgemeld.

Vragen/opmerkingen

- Dirk-Jan is weer terug uit de VS, heeft daar een fijne tijd gehad en zal op 13 juni een aantal foto's laten zien.
- leden die nog planten hebben om op de beurs in Oosterbeek te verkopen kunnen contact opnemen met John of Stephen.
- bij Coert is weer bims te krijgen, graag eerst contact opnemen.
- Ad heeft bij de Lidl heel goedkoop ophanghaakjes voor in de kas kunnen kopen.

Dan is het tijd voor de spreker van vanavond: Rikus van Veldhuisen, die zich gespecialiseerd heeft in het kweken en bestuderen van euphorbia's.

In december 2022 is hij in Malawi geweest, toen was het de droge tijd. Omdat het begin van de regentijd de beste tijd is om het land te bezoeken is hij in januari 2024 terug geweest en toen was de regentijd al volop bezig.

Malawi is het dichtstbevolkte land van Afrika met 20 miljoen inwoners op een oppervlakte van 3,5 keer Nederland maar ook een van de armste ter wereld.

De mensen zijn heel vriendelijk en opgewekt, er is geen criminaliteit en zij leven van de landbouw omdat er verder niets anders is.

De reis begint in het zuiden en gaat via de enige grote weg naar het noorden, een route die 1100 km lang is.

Er zijn weinig soorten in Malawi maar daar zitten wel een aantal bijzondere soorten bij.

De planten groeien vaak op granietheuvels of op zandvlaktes met stenen. We zien o.a. Euphorbia goetzei, E. specksii, E. isacantha en E. matabelensis. Deze laatste soort is een algemene struik die zich steeds in drieën vertakt.

Andere planten die onderweg gevonden worden zijn o.a. Monadenium mafingensis die een grote knol heeft, een Brachystelma met knol, een Bophane waarbij de verdorde bladeren om de bol blijven zitten en een Amorphophallus goetzei.

Een leuke vondst is ook Euphorbia contorta waarvan maar 2 vindplaatsen in Mozambique bekend zijn.

Natuurparken worden natuurlijk ook bezocht en daarvan zien we foto's van olifanten, antilopen, diverse vogels, nijlpaarden enz...

Na de pauze gaan we verder met de 2de reis in januari 2024, genoemd "Euphorbia's in de mist".

Die reis vindt midden in de regentijd plaats en gaat via Malawi naar Tanzania. Planten die bij de vorige reis nog droge stokken waren staan nu vol in het blad. Ook *Euphorbia greenwayii* wordt gevonden, een plant die zeldzaam is in de natuur.

In Tanzania komen maar een paar soorten stapelia-achtigen voor omdat het er te nat is, o.a. *Caralluma speciosa*.

Door al de regen zijn de graslanden erg nat, maar toch zien we veel planten tussen het gras in open, kletsnatte plekken groeien, vaak met een knol die ze nodig hebben om de droogte te overleven. Planten worden dikwijls gezocht in de droge tijd en worden dan niet of nauwelijks gevonden, terwijl ze in de regentijd heel talrijk blijken te groeien.

Een paar mooie vondsten van *Monadenium* zijn:

-*M. petiolatum*, een verdwenen soort die nu door Rikus en zijn reisgenoot is teruggevonden.

-*M. coccineum* die bekend is in cultuur maar zeldzaam in de natuur.

-*M. gracile*, een heel kleine plant die maar op 1 plek groeit en een knol heeft.

Tussen alle groene plantjes die voor Rikus zichtbaar goed te determineren zijn, worden ook nog een aantal *dorstenia*'s gevonden.

Heel bijzonder weer om te zien hoe planten groeien en bloeien en zich aanpassen aan de omstandigheden.

Euphorbia grantii

Euphorbia greenwayii

Monadenium mafingensis

Chris Geris

Plantenbeurs Oosterbeek 20-04-2024

Op de frisse zaterdagochtend begaven wij ons naar Oosterbeek. Stephen en zijn kleinzoon staken de handen uit de mouwen, om een aantal kratten en trays met planten naar binnen te sjouwen. John was ook van de partij, maar dan aan de andere kant van de beurszaal, tussen de orchideeën (al had hij stiekem ook wel cactussen mee).

Met het openen van de beurs werd het gezellig druk. Vele orchideeën-liefhebbers speurden naar unieke plantjes, waar ze ook onze succulenten troffen. Hieruit ontstonden leuke gesprekken over de hobby, de verschillen tussen orchideeën en cactussen, en de gelijkenissen tussen hun verzamelaars. Zo waren de bloeiende mammillaria plantjes die wij op de tafel verkochten zeer in trek. Ook de rotsplantjes spraken de gasten van de beurs aan. De grote planten op de tafel trokken veel bekijks, wat weer resulteerde in het uitdelen van flyers over Succulenta en het meegeven van het maandblad.

Al met al, een gezellige geslaagde beurs!

De opbrengsten zijn vakkundig door Jurjen (kleinzoon van Stephen) bij elkaar opgeteld en verzameld, om zo de clubkas van onze afdeling te steunen.

Lisa van Malssen

Vraag en aanbod

Er is weer nieuwe bims te verkrijgen.

De prijs per 10 liter van de bekende 0-5 mm bims is € 4,25 die van de nu ook beschikbare grovere variant 2-7 mm € 2,75. Het is af te halen bij Coert van Dijk of via een mailtje of telefoontje mee te laten brengen naar de verenigingsavond. coertdijk@gmail.com 0343-481508

Een beetje cultuur

In een schoolschrift van zijn middelbare school kwam Anton Hartsuiker dit gedicht tegen, geschreven door G.A. van Klinkenberg in 1932

De Cactus,

De streng gesloten knop,
Na maanden van bijna onzichtb'ren groei
Ging op een avond, zeldzaam plotseling,
wonderlijk snel en hoorbaar ruisend open

En in de schemer hief
Het sobere, eenzelvige gewas
Een Bloem, zo bovenmale rijk: kronen om kronen
Goud en purper, dat het scheen
Of in één ogenblik,
een leven dat zich duizend jaar bezong
onverwacht en voor eeuwig was ontwaakt.

Doch teder immer is
De overrijke en voor korte tijd
geboren; hij verdraagt het grote licht
niet van de zon, waarin zijn pracht verdort;
van het verterend vuur niet, dat hem schiep.

En als zijn leven kort
Maar hevig heeft gebloeid, begint hij weer
Wijs en geduldig van de aanvang af.

Activiteitenkalender

13 juni: praatavond en foto's Dirk-Jan van Workum

26 juni: kasbezoek bij Eric van Workum, vanaf 19.00 uur

**15 augustus: zomeravondbezoek bij Coert en Kathelijne van Dijk,
19.00 uur**

September: excursie Nationaal Bomenmuseum Gimborn in Doorn

**12 september: Johan Timmermans vertelt over zijn reizen naar de
Canarische eilanden**

10 oktober: grote najaarsverloting

14 november: Haworthia werkgroep

12 december: gezellige avond met een hapje en een drankje

Kopij gevraagd: kopij voor het septembernummer van Xerophyta graag uiterlijk 31 augustus inleveren.

Contact

Chris Geris, tel: 0318-417319, email: chrisgeris53@gmail.com

Lidmaatschap

Contributie afd. Wageningen e.o.: € 25, gezinsleden € 12,50 en jeugdleden € 10 per jaar.

Vergaderlocatie

Zaal van de speeltuinvereniging "Tuindorp"
Floralaan 20/B te Wageningen. Tel.: 0317-411601

Omslagfoto: Sulcorebutia patriciae foto: www.lifile.com